

Abelard Pierre, *Commentary on Romans*, w: *A Scholastic Miscellany*, red. Eugene R. Fairweather, SCM, London 1977.

Adamski Andrzej i in., *Prawo karne i wymiar sprawiedliwości państw Unii Europejskiej*, Wydawnictwo UMK, Toruń 2007.

Agamben Giorgio, *Homo sacer. Suwerenna władza i nagie życie*, tłum. Mateusz Salwa, Prószyński i S-ka, Warszawa 2008.

*American Exceptionalism in Crime and Punishment*, red. Kevin R. Reitz, Oxford University Press, Oxford-New York 2018.

Amielańczyk Krzysztof, *Crimina publica. O podstawowych aspektach rzymskiej kultury penalnej*, w: *Z dziejów afektu penalnego*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 178-210.

*Analiza i oceny funkcjonowania dozoru elektronicznego w Polsce w latach 2013-2017*, red. Tomasz Prześławski i in., C.H. Beck, Warszawa 2020.

Andenaes Johannes, *General Prevention: A Broader View of Deterrence*, w: *Contemporary Punishment: Views, Explanations, and Justifications*, red. Rudolph J. Gerber, Patrick D. McAnany, przedmowa Norval Morris, University of Notre Dame, Notre Dame-London 1972, s. 108-119.

Arendt Hannah, *Korzenie totalitaryzmu*, tłum. cz. 1 i 3 Daniel Grinberg, cz. 2 Mariola Szawiel, Niezależna Oficyna Wydawnicza, Warszawa 1989.

Armstrong K.G., *The Retributivist Hits Back*, w: *The Philosophy of Punishment. A Collection of Papers*, red. Harry Burrows Acton, Macmillan, London 1969, s. 138-158.

Baker Estella, *The Emerging Role of the EU as a Penal Actor*, w: *European Penology?*, red. Tom Daems, Dirk van Zyl Smit, Sonja Snacken, Hart Publishing, Oxford 2017, s. 77-111.

Banach-Gutierrez Joanna, *Europejski wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych. W kierunku ponadnarodowego systemu sui generis?*, Euro Prawo, Warszawa 2011.

Banach-Gutierrez Joanna, *Polityka karna Unii Europejskiej: wspólne normy minimalne odnoszące się do kar*, w: *Racjonalna sankcja karna w systemie prawa*, red. Anna Muszyńska, Piotr Góralski, Euro Prawo, Warszawa 2019, s. 87-98.

Beaumont Gustave de, Tocqueville Alexis de, *Du système pénitentiaire aux États Unis et de son application en France, suivi d'un appendice sur les colonies pénales*, Librairie de Charles Gosselin, Paris 1845.

Beccaria Cesare, *O przestępstwach i karach*, tłum. i opracowanie Emil Stanisław Rappaport, wstęp Stefan Leleńtal, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014.

Becker Gary Stanley, *Ekonomiczna teoria zachowań ludzkich*, tłum. Helena Hagemeyerowa, Krzysztof Hagemeyer, PWN, Warszawa 1990.

Beckett Katherine, Murakawa Naomi, *Mapping the Shadow State. Toward an Institutionally Capacious Approach to Punishment*, "Theoretical Criminology. An International Journal" 2012, t. 16, nr specjalny: *Theorizing Punishment's Boundaries*, red. Kelly Hannah-Moffat, Mona Lynch.  
<https://doi.org/10.1177/1362480612442113>

Bell Emma, *Criminal Justice and Neoliberalism*, wstęp Robert Reiner, Palgrave Macmillan, New York 2011. <https://doi.org/10.1057/9780230299504>

Bentham Jeremy, *Wprowadzenie do zasad moralności i prawodawstwa*, tłum. Bogdan Nawroczyński, PWN, Warszawa 1958.

Berger Peter, Thomas Luckmann, *Społeczne tworzenie rzeczywistości*, tłum. i słowo wstępne Józef Niżnik, PIW, Warszawa 1983.

Berman Harold J., *Prawo i rewolucja. Kształtowanie się zachodniej tradycji prawnej*, tłum. Stefan Amsterdamski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.

Błachnio-Parzych Anna, *Zbieg odpowiedzialności karnej i administracyjno-karnej jako zbieg reżimów odpowiedzialności represyjnej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.

Błachut Janina, *Problemy związane z pomiarem przestępczości*, Wolters Kluwer, Warszawa 2007.

Błachut Janina, Gaberle Andrzej, Krajewski Krzysztof, *Kryminologia*, Arche, Gdańsk 2000.

Bombardini Antonio, *De carcere et antiquo ejus usus ad haec usque tempora deduct tractatus (Pars prima)*, apud Manfr  Patavii (Padwa), 1713.

Boonin David, *The Problem of Punishment*, Cambridge University Press, Cambridge 2008. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511819254>

Bottomley A. Keith, *Decisions in the Penal Process*, Martin Robertson, London 1973.

Bourdieu Pierre, *The Force of Law: Toward a Sociology of the Juridical Field*, "The Hastings Law Journal" 1987, vol. 38, s. 814-853.

Braithwaite John, *Crime, Shame and Reintegration*, Cambridge University Press, Cambridge 1999.

Brudner Alan, *Punishment and Freedom. A Liberal Theory of Penal Justice*, Oxford University Press, Oxford-New York 2009. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199207251.001.0001>

Budyn-Kulik Magdalena, *Kryteria poczytalności i niepoczytalności - przyszłość winy jako przesłanki odpowiedzialności. Perspektywa prawnokarna i psychologiczna*, w: *Prawo karne jutra - między pragmatyzmem a dogmatyzmem*, red. Wojciech Zalewski, C.H. Beck, Warszawa 2018, s. 137-158.

Bullock Bernard, *Droit de l'execution des peines*, Dalloz, Paris 2017.

Burzyński Paweł, *Ustawowe określenie sankcji karnej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2008.

Całkowska Karolina, *Penologia u źródeł: Francis Lieber*, w: *Kara kryminalna, perspektywa historyczna i penologiczna*, red. Tadeusz Maciejewski, Wojciech Zalewski, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2019, s. 217-238.

Cantor Nathaniel F., *Crime and Society. Crime, Criminals and Criminal Justice*, New York 1932. <https://doi.org/10.2307/2961443>

Carbasse Jean-Marie, *Histoire du droit pénal et de la justice criminelle*, PUF, Paris 2014. Bibliografia 309 <https://doi.org/10.3917/puf.carba.2014.01>

Carbasse Jean-Marie, *Histoire du droit pénal et de la justice criminelle*, wyd. 3, Presses Universitaires de France, Paris 2000.

Cavadino Michael, Dignan James i in., Penal Systems. A Comparative Approach, wstęp David Downes, Sage, London-Thousand Oaks-New Delhi 2006.

Chakrabarty Dipesh, Prowincjonalizacja Europy. Myśl postkolonialna i różnica historyczna, z nową przedmową autora, tłum. Dorota Kołodziejczyk, Tomasz Dobrogoszcz, Ewa Domańska, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2011.

Chmieliński Maciej, Kanta filozofia kary, "Ius et Lex" 2006, nr 1/4, s. 314-321.

Christianson Scott, Więzienia świata, tłum. Barbara Gutowska-Nowak, Muza, Warszawa 2006.

Christie Nils, Conflicts as Property, "British Journal of Criminology" 1977, nr 17, s. 308-332.

<https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.bjc.a046783>

Christie Nils, Conflicts as Property, w: W kręgu kryminologii romantycznej, red. Michał Fajst, Monika Płatek, Liber, Warszawa 2004, s. 167-184.

Christie Nils, Crime Control as Industry. Towards Gulags, Western Style?, Routledge, London-New York 2000.

Christie Nils, Dogodna ilość przestępstw, tłum. Monika Płatek, PSEP, Warszawa 2004.

Christie Nils, Granice cierpienia, tłum. Lech Falandysz, Wiedza Powszechna, Warszawa 1991.

Cieplý Filip, Sprawiedliwościowa racjonalizacja wymiaru kary kryminalnej wobec współczesnych tendencji polityki karnej w Polsce, Wydawnictwo KUL, Warszawa 2017.

Cieślak Marian, Polskie prawo karne. Zarys systemowego ujęcia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994.

Clemmert David, The Prison Community, Holt, Reinhart and Winston, New York 1940.

Conquergood Dwight, Śmiertelny teatr. Przedstawienie, kara i kara śmierci, tłum. Edward Maliszewski, w: Kara w nauce i kulturze, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 179-209.

Consedine Jim, Sprawiedliwość naprawcza. Przywrócenie ładu społecznego, tłum. Michał Wołodźko, Kacper Gradoń, PSEP, Warszawa 2004.

Courtois Gérard, La vengeance chez Aristote et Sénèque à la lumière de l'anthropologie juridique, "Archives de philosophie de droit", t. 28: Philosophie pénale, red. Michel Villey, Sirey, Paris 1983, s. 29-66.

Coyle Andrew, Révision des Règles pénitentiaires européennes, rapport contextuel de Andrew Coyle, expert scientifique, w: Règles pénitentiaires européennes, Editions du Conseil de l'Europe, Strasbourg 2006, s. 109-143.

Coyle Andrew, Fair Helen, Jacobson Jessica, Walmsley Roy, Imprisonment Worldwide. The Current Situation and Alternative Future, Policy Press, London 2016.

<https://doi.org/10.46692/9781447331766>

Crawford William, Penitentiaries (United States). Report of Wiliam Crawford, esq., on the Penitentiaries of the United States, adressed to His Majesty's Principal Secretary of State for the Home Department. Orderd by the House of Commons to be Printed, London, 11 August 1834.

Czy i jakie więzienia są potrzebne. Rozważania na tle zagadnień współczesności. Księga rocznicowa z okazji 25 lat Polskiego Towarzystwa Penitencjarnego, red. Piotr Stępnia, Tomasz Kalisz, Wojciech Zalewski, Wydawnictwo Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Uniwersytet Gdański, Polskie Towarzystwo Penitencjarne, Poznań-Gdańsk-Wrocław-Kalisz 2016.

Daems Tom, Punishment and the Question of Europe, w: *European Penology?*, red. Tom Daems, Dirk van Zyl Smit, Sonja Snacken, Hart Publishing, Oxford 2017, s. 27-52.

Danecki Janusz, Kara w klasycznym islamie, w: *Kara w nauce i kulturze*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 167-175.

Daniluk Paweł, Obligatoryjne zarządzenie wykonania kary po nowelizacji kodeksu karnego z dnia 20 lutego 2015 r. z perspektywy konstytucyjnej, w: *Warunkowe zawieszenie wykonania kary w założeniach nowej polityki karnej*, red. Andrzej Adamski i in., Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 196-232.

Danner Mark, *Torture and Truth. America, Abu Ghraib, and the War on Terror. Includes the Torture Photographs and Major Documents and Reports*, New York Review of Books, London 2005.

Davies Nick, A Shameful Mess or the Best we Can Expect? Experts Give their Verdicts, "The Guardian International Edition", 17 sierpnia 2005 r., s. 8.

Debuyst Christian, Digneffe Françoise, *Histoire des savoirs sur le crime et la peine*, t. 2: *La Rationalité Pénale et La Naissance de la Criminologie*, Les Presses de l'Université de Montréal, Les Presses de l'Université de Ottawa, De Boeck Université, Montréal-Ottawa-Bruxelles 2005.

Decyzja sędziego w sprawie wymiaru kary i jej psychospołeczne uwarunkowania, red. Tomasz Kaczmarek, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1987.

Demleitner Nora V., Collateral Sanctions and American Exceptionalism, w: *American Exceptionalism in Crime and Punishment*, red. Kevin R. Reitz, Oxford University Press, Oxford-New York 2018, s. 487-525. <https://doi.org/10.1093/oso/9780190203542.003.0012>

*A Dictionary of Law*, red. Jonathan Law, wyd. 8, Oxford University Press, Oxford 2015.

Długoterminowe kary pozbawienia wolności w teorii i w praktyce, red. Wojciech Zalewski, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2015.

Doherty Michael, *Criminal Justice and Penology*, Old Bailey Press, London 2004.

Doob Anthony, Penal Optimism: Understanding American Mass Imprisonment from a Canadian Perspective, w: *American Exceptionalism in Crime and Punishment*, red. Kevin R. Reitz, Oxford University Press, Oxford-New York 2018, s. 121-180.

*Droit pénal et politique de l'ennemi*, red. Jean-François Dreuille, "Jurisprudence. Revue critique", numéro spécial, Université Savoie Mont Blanc 2015.

Du Bois-Pedain Antje, The Place of Criminal Law Theory in the Constitutional State, w: *Liberal Criminal Theory. Essays for Andreas von Hirsch*, red. Andrew P. Simester, Antje du Bois-Pedain, Ulrik Neuman, Hart Publishing, Oxford-Portland, OR 2016, s. 305-325.

Duce Alan, A Christian Approach to Punishment, w: *The Use of Punishment*, red. Seán McConville, Willan Publishing, Cullompton 2003, s. 23-54.

Duff Anthony R., *Punishment, Communication and Community*, Oxford University Press, Oxford 2001.  
<https://doi.org/10.1093/oso/9780195104295.001.0001>

Durkheim Émile, *O podziale pracy społecznej*, tłum. Krzysztof Wakar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.

Easton Susan, Piper Christine, *Sentencing and Punishment. The Quest for Justice*, Oxford University Press, New York-London 2016. <https://doi.org/10.1093/he/9780198744825.001.0001>

Elias Norbert, *O procesie cywilizacji*, tłum. Tadeusz Zabłudowski, Kamil Markiewicz, W.A.B., Warszawa 2011.

Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, t. 2, red. Tadeusz Pilch i in., Żak, Warszawa 2003.

EU Criminal Law and Policy. Values, Principles and Methods, red. Christopher Harding, Joanna Banach-Gutierrez, Routledge, London-New York 2017.

Ewald Alec, Uggen Christopher, *The Collateral Effects of Imprisonment on Prisoners, and Communities*, w: *The Oxford Handbook of Sentencing and Corrections*, red. Joan Petersilia, Kevin R. Reitz, Oxford University Press, Oxford-New York 2011, s. 83-103.  
<https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199730148.013.0003>

Falandysz Lech, *W kręgu kryminologii radykalnej*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1986.

Feinberg Joel, *Funkcja ekspresyjna kary kryminalnej*, tłum. Wiesław Mleczo, "Ius et Lex" 2006, nr 1(4), s. 215-228.

Felczak Joanna, *Kalkulator kosztów zaniechania - ile kosztują byli więźniowie jako klienci pomocy społecznej*, w: *Reformy prawa karnego. W stronę spójności i skuteczności*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2013, s. 291-306.

Feuerbach Paul Johann Anselm Ritter von, *Lehrbuch des gemeinen in Deutschland geltenden Peinlichen Rechts*, Heyer, Giessen 1808.

Field John, *The Life of John Howard*, Brown, Green and Longmans, London 1830.

Filar Marian, *Podstawowe pojęcia i instytucje prawa karnego materialnego*, w: Andrzej Adamski i in., *Prawo karne i wymiar sprawiedliwości państw Unii Europejskiej*, Wydawnictwo UMK, Toruń 2007, s. 34-56.

Filar Marian, *Współczesne kultury penalne*, w: *Kulturowe uwarunkowania polityki kryminalnej*, red. Marian Filar, Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 43-54.

Filipowicz Bogusława, *Prawo karne w Syrii-Palestynie w starohebrajskich tekstach biblijnych*, w: *Z dziejów afektu penalnego*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 131-163.

Flew Antony, *The Justification of Punishment, Postscript (z 1967 r.)*, w: *The Philosophy of Punishment. A Collection of Papers*, red. Harry Burrows Acton, Macmillan, London 1969, s. 83-104.

Flew Antony, *The Definition of Punishment*, w: *Contemporary Punishment: Views, Explanations, and Justifications*, red. Rudolph J. Gerber, Patrick D. McAnany, przedmową Norval Morris, University of Notre Dame, Notre Dame-London 1972, s. 31-35.

Forrester Duncan B., *Christian Justice and Public Policy*, Cambridge University Press, Cambridge 1997.  
<https://doi.org/10.1017/CBO9780511605628>

Forrester Duncan B., *Christianity and the Future of Welfare*, Epworth, London 1985.

Foucault Michel, *Nadzorować i karać. Narodziny więzienia*, tłum. Tadeusz Komendant, Aletheia, Warszawa 1998.

Foucault Michel, hasło w: *Oxford Dictionary of Sociology*, red. John Scott, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2014, s. 259.

Franssen Vanessa, *EU Criminal Law and Effet Utile: A Critical Examination of the Union's Use of Criminal Law to Achieve Effective Enforcement*, w: *EU Criminal Law and Policy. Values, Principles and Methods*, red. Christopher Harding, Joanna Banach-Gutierrez, Routledge, London-New York 2017, s. 84-110.

Frase Richard S., *Limiting Retributivism*, w: *Why Punish? How Much? A Reader on Punishment*, red. Michael Tonry, Oxford University Press, Oxford-New York 2011, s. 255-262.

Friedland Paul, *Seing Justice Done. The Age of Spectacular Capital Punishment in France*, Oxford University Press, Oxford 2012. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199592692.001.0001>

Gardner John, *Introduction*, w: Herbert L.A. Hart, *Punishment and Responsibility. Essays in the Philosophy of Law*, wstęp John Gardner, Oxford University Press, Oxford-New York 2008.

Gardocki Lech, *Prawo karne*, wyd. 18, C.H. Beck, Warszawa 2013.

Gardocki Lech, *Zagadnienia teorii kryminalizacji*, PWN, Warszawa 1990.

Gardocki Lech, *Zarys prawa karnego międzynarodowego*, PWN, Warszawa 1985.

Garland David, *Punishment and Modern Society. A Study in Social Theory*, Clarendon, Oxford 1991. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226922508.001.0001>

Garland David, *The Punitive Society: Penology, Criminology and the History of the Present* "Edinburgh Law Review" 1997, vol. 1, s. 180-199. <https://doi.org/10.3366/elr.1997.1.2.180>

Geeraets Vincent, *Two Mistakes about the Concept of Punishment*, "Criminal Justice Ethics" 2018, vol. 37, nr 1, s. 21-35. <https://doi.org/10.1080/0731129X.2018.1441227>

Geremek Bronisław, *Świat opery żebraczej*, PIW, Warszawa 1989.

Gierowski Józef, Paprzycki Lech K., *Środki zabezpieczające: umieszczenia w zamkniętym odpowiednim zakładzie psychiatrycznym, w zakładzie karnym, w zakładzie zamkniętym dla sprawców przestępstw przeciwko wolności seksualnej popełnionych w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych, albo skierowanie takich sprawców na leczenie ambulatoryjne*, w: *System prawa karnego*, t. 7: *Środki zabezpieczające*, red. Lech K. Paprzycki, C.H. Beck, Warszawa 2012, s. 119-249.

Goffman Erving, *Asylums: Essays on the Social Situation of Mental Patients*, Pelican, Harmondsworth 1968.

Gorringe Timothy, *Crime, Changing Society and the Churches*, Society for Promoting the Christian Knowledge, London 2004.

Gorringe Timothy, *Ewangelia i kara*, tłum. Edward Maliszewski, w: *Kara w nauce i kulturze*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 147-166.

Gorringe Timothy, *God's Just Vengeance. Crime, Violence and Rethoric of Salvation*, Cambridge University Press, Cambridge 1996. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511627934>

Gorringer Timothy, Kultura, kara i pokuta, w: Z dziejów afektu penalnego, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 235-258.

Góralski Piotr, Środki zabezpieczające w polskim prawie karnym, Euro Prawo, Warszawa 2015.

Górny Jerzy, Penitencjarystyka. Główne problemy wykonania kary pozbawienia wolności w rozwoju historycznym, Służba Więzienna, Warszawa 1981.

Gross Hyman, Crime and Punishment. A Concise Moral Critique, Oxford University Press, Oxford-New York 2012. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199644711.001.0001>

Grzymała-Moszczyńska Halina, Emocje czy rozum. Dlaczego Zef Kruec miał zginąć z ręki Gjorga Berishy, w: Prawo i ład społeczny. Integralnokulturowa analiza zagadnienia racjonalności. Artykuły i szkice, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2011, s. 267-279.

Grzymała-Moszczyńska Halina, Przybył-Sadowska Elżbieta, Kulturowo-religijne aspekty kary. Kara w zależności od rodzaju wykroczenia przeciwko wymaganiom i przepisom związanym z poszczególnymi warstwami kultury, w: Kara w nauce i kulturze, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 138-144.

Günsberg Patrick S., Exploring the Case for Criminalisation of Business Cartels in Europe, w: EU Criminal Law and Policy. Values, Principles and Methods, red. Christopher Harding,

Joanna Banach-Gutierrez, Routledge, London-New York 2017, s. 187-211.

Haag Ernest van den, Punishing Criminals. Concerning a Very Old and Painful Question, Basic Books, New York 1975.

Handel ludźmi. Zapobieganie i ściganie, red. Zbigniew Lasocik, IPSiR UW, Warszawa 2006.

Handelsman Marcelli, Kara w najdawniejszym prawie polskim, w: Historia Polskiego Prawa Karnego, t. 1, Skład główny w księgarni E. Wende i S-ka, Warszawa 1908.

Hart Herbert L.A., Punishment and Responsibility. Essays in the Philosophy of Law, Clarendon, Oxford 1968.

Hart Herbert L.A., Punishment and Responsibility. Essays in the Philosophy of Law, wstęp John Gardner, Oxford University Press, Oxford-New York 2008.

Haytler Jan, Mirosław Henryk Nakwaski jako penitencjarysta, "Przegląd Więziennictwa Polskiego" 1937, nr 2 i 4.

Hegel Georg F.W., Wrong (Das Unrecht), w: Why Punish? How Much? A Reader on Punishment, red. Michael Tonry, Oxford University Press, Oxford-New York 2011, s. 37-49.

Henham Ralph, Sentencing and the Legitimacy of Trial Justice, Routledge, London-New York 2012. <https://doi.org/10.4324/9780203806739>

Henham Ralph, Sentencing Policy and Social Justice, Oxford University Press, Oxford 2018. <https://doi.org/10.1093/oso/9780198718895.001.0001>

Hirsch Andreas von, Desert and Previous Convictions, w: Principled Sentencing. Readings on Theory and Policy, red. Andreas von Hirsch, Andrew Ashworth, Hart Publishing, wyd. 2, Oxford 2004, s. 191-197.

Hirsch Andreas von, *Doing Justice. The Choice of Punishment. Report of the Committee for the Study of Incarceration*, przedmowa Charles E. Goodell, wstęp Willard Gaylin, David J. Rothman, Hill and Wang, New York 1976.

Hirsch Andreas von, *Proportionate Sentences. A Desert Perspective*, w: *Principled Sentencing. Readings on Theory and Policy*, red. Andreas von Hirsch, Andrew Ashworth, Hart Publishing, wyd. 2, Oxford 2004, s. 168-179.

Hirsch Andreas von, *Uzasadnienie istnienia i wymiaru kary we współczesnym retrybutywizmie*, tłum. Adam Erdman (cz. 2), Lubomir Schreiber (cz. 1 i 3), "Ius et Lex" 2006, nr 1/4, s. 45-83.

Hirst John, *The Australian Experience*, w: *The Oxford History of the Prison. The Practice of Punishment in Western Society*, red. Norval Morris, David J. Rothman, Oxford University Press, Oxford-New York 1998, s. 251-252.

Hobbes Thomas, *Lewiatan, czyli materia, forma i władza państwa kościelnego i świeckiego*, tłum. Czesław Znamierowski, PWN, Warszawa 1954.

Hoefer Friedrich, Georg Michael von Obermaier - A Pioneer in Reformatory Procedures, "Journal of Criminal Law and Criminology" 1937, vol. 28, s. 13-51. <https://doi.org/10.2307/1137782>

Howard John, *The State of the Prisons in England and Wales, with the Preliminary Observations and an Account of some Foreign Prisons and Hospitals*, Patterson Smith 1973.

Hube Romuald, *Ogólne zasady nauki prawa karnego*, Drukarnia A. Gołębiowskiego i Komp. przy ul. Żabiej numer 472, Warszawa 1830.

Hudson Barbara, *Understanding Justice. An Introduction to Ideas, Perspectives and Controversies in Modern Penal Theory*, Open University Press, Buckingham-Philadelphia 2003.

Husak Douglas, *Overcriminalization. The Limits of Criminal Law*, Oxford University Press, New York 2008. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195328714.001.0001>

*Izolacja sprawców przestępstw uznanych za niebezpiecznych dla społeczeństwa*, red. Ewa Dawidziuk, Jolanta Nowakowska, Rzecznik Praw Obywatelskich, Warszawa 2020.

Janicka Danuta, *Komentarze K.F. Hommela do traktatu Beccarii. Przyczynek do historii literatury prawa karnego wieku oświecenia*, w: *Cesare Beccaria (1738-1794) reformator prawa karnego*, red. Stanisław Salmonowicz, TNT, Toruń 1995, s. 33-57.

Janicka Danuta, *O pionierach nauk kryminologicznych w Polsce*, "Czasopismo Prawno-Historyczne" 2016, t. 48, s. 29-50. <https://doi.org/10.14746/cph.2016.69.1.03>

Janis Mark W., Kay Richard S., Bradley Anthony W., *European Human Rights Law. Text and Materials*, Oxford University Press, Oxford-New York 2008.

Java Jarkko, Griffiths Stephanie, Maraun Michael, *Psychopathy, Neurobiology, and the Creation of the Modern Degenerate. The Myth of the Born Criminal*, University of Toronto Press, Toronto-Buffalo-London 2015.

Jeanclous Yves, *Droit pénal européen. Dimension historique*, Économica, Paris 2009.

Johnstone Gerry, *Restorative Justice. Ideas, Values, Debates*, Willan Publishing, Cullompton 2002.

- Jońca Maciej, Zemsta jako źródło represji karnej u starożytnych Greków, w: Z dziejów afektu penalnego, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 164-177.
- Julius Nikolaus Heinrich, Nordamerikas sittliche Zustände, nach eigenen Anschauungen in den Jahre 1834, 1835 und 1836, t. 1-2, F.A. Brockhaus, Leipzig 1839.
- Julius Nikolaus Heinrich, Vorlesungen über Gefängnisskunde, Stuhr, Berlin 1828.
- Kaczmarek Tomasz, Ogólne dyrektywy wymiaru kary w teorii i praktyce sądowej, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1980.
- Kaczmarek Tomasz, Pojęcie kary kryminalnej i jej kulturowo-historyczne uwarunkowania, w: idem, Rozważania o przestępstwie i karze. Wybór prac z okresu 50-lecia naukowej twórczości, t. 2: Lata 2006-2015, Wyższa Szkoła Prawa im. Heleny Chodkowskiej, Wrocław 2016.
- Kaczmarek Tomasz, Pojęcie kary kryminalnej i jej kulturowo-historyczne uwarunkowania, w: System prawa karnego, t. 5: Sądowy wymiar kary, red. Tomasz Kaczmarek, C.H. Beck, Warszawa 2015, s. 1-35.
- Kaczmarek Tomasz, Rozważania o przestępstwie i karze. Wybór prac z okresu 50-lecia naukowej twórczości, t. 2: Lata 2006-2015, Wyższa Szkoła Prawa im. Heleny Chodkowskiej, Wrocław 2016.
- Kaczmarek Tomasz, Sędziowski wymiar kary w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w świetle badań ankietowych, Ossolineum, Wrocław 1972.
- Kaiser Günther, Kryminologie, wyd. 10, C.F. Müller, Heidelberg 1997.
- Kaminski Dan, Condamner. Une analyse des pratiques pénales, Érès, Toulouse 2015.  
<https://doi.org/10.3917/eres.kamin.2015.01>
- Kara w nauce i kulturze, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009.
- Kerchove Michel van de, Quand dire, c'est punir. Essai sur le jugement pénal, Facultés Universitaires Saint-Louis, Bruxelles 2005.
- King Roy D., Imprisonment: Some International Comparisons and the Need to Revisit Panopticism, w: Handbook on Prisons, red. Yvonne Jewkes, Willan Publishing, Cullompton 2007, s. 95-122.
- Kleck Gary, Sever Brion, Punishment and Crime. The Limits of Punitive Crime Control, Routledge, New York-London 2018. <https://doi.org/10.4324/9781315142258>
- Kleinig John, What Does Wrongdoing Deserve?, w: Retributivism Has a Past. Has It a Future?, red. Michael Tonry, Oxford University Press, Oxford-New York 2011, s. 46-62.  
<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199798278.003.0003>
- Kodeks karny. Część ogólna, red. Genowefa Rejman i in., C.H. Beck, Warszawa 1999.
- Kohlenberger Helmut, Anzelm von Canterbury, Cur Deus Homo? (Warum Gott Mensch geworden ist?), w: Grosses Werklexikon, der Philosophie, t. 1, red. Frank Volpi, Alfred Kröner, Stuttgart 2005.
- Konarska-Wrzošek Violetta, Racjonalna sankcja karna na czyny zabronione w systemie prawa - próba systemowej odpowiedzi, w: Racjonalna sankcja karna w systemie prawa, red. Anna Muszyńska, Piotr Góralski, Euro Prawo, Warszawa 2019, s. 99-108.
- Koranyi Karol, Powszechna historia państwa i prawa, t. 3, PWN, Warszawa 1966.

Korn Richard R., McCorkle Lloyd W., *Criminology and Penology*, Holt, Rinehart and Winston Inc., New York-Chicago-San Francisco-Toronto-London 1959.

Kościć Miomira, *Penologija*, Swen, Nisz 2011.

Kowalewska-Łukuć Magdalena, W poszukiwaniu teorii winy w prawie karnym, w: *Prawo karne jutra - między pragmatyzmem a dogmatyzmem*, red. Wojciech Zalewski, C.H. Beck, Warszawa 2018, s. 187-194.

Koźuchowski Alexander, *O więzieniach zagranicznych*, Drukarnia Łątkiewicza, Warszawa 1825.

Krajewski Krzysztof, Czy prawo karne potrzebuje kryminologii a kryminologia prawa karnego, w: *Prawo karne jutra - między pragmatyzmem a dogmatyzmem*, red. Wojciech Zalewski, C.H. Beck, Warszawa 2018, s. 1-25.

Krajewski Krzysztof, Kryminologiczne podstawy prawa karnego, w: *System prawa karnego*, t. 1: *Zagadnienia ogólne*, red. Andrzej Marek, C.H. Beck, Warszawa 2010, s. 99-140.

Krajewski Krzysztof, *Teorie kryminologiczne a prawo karne*, ABC, Warszawa 1994.

Król-Bogomilska Małgorzata, *Zwalczanie karteli w prawie antymonopolowym i karnym*, Scholar, Warszawa 2013.

Królikowska Jadwiga, Co socjologowie mówią o karze i punitywności, w: *Kara w nauce i kulturze*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 117-128.

Królikowska Jadwiga, Kara kryminalna w badaniach socjologicznych, w: *Kulturowe uwarunkowania polityki kryminalnej*, red. Marian Filar, Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 210-233.

Królikowska Jadwiga, Sędziowie o karze, karaniu i bezkarności. Socjologiczna analiza sędziowskiego wymiaru kary, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323540625>

Królikowska Jadwiga, *Socjologia dobroczynności. Zarys problematyki biedy i pomocy na tle doświadczeń angielskich*, Żak, Warszawa 2004.

Królikowska Jadwiga, Utrat-Milecki Jarosław, *Badania integralnokulturowe*, w: *Encyklopedia pedagogiczna XXI w. Suplement*, red. Tadeusz Pilch, Żak, Warszawa 2010, s. 25-35.

Królikowska Jadwiga, Utrat-Milecki Jarosław, The Criminal Judge in Poland in the Twentieth and Twenty First Centuries. Empirical Studies, w: *Legal Professions at the Crossroads*, red. Dariusz Jemielniak, Peter Lang, Frankfurt am Main-New York 2014, s. 15-35.

Królikowska Jadwiga, Utrat-Milecki Jarosław, Kara kryminalna a ochrona rodziny. Analiza integralnokulturowa wybranych problemów penologicznych, w: *Przemoc w rodzinie. Ujęcie interdyscyplinarne*, red. Łukasz Wirkus, Paweł Kozłowski, Impuls, Kraków 2017, s. 25-63.

Królikowska Jadwiga, Utrat-Milecki Jarosław, Sprawiedliwość w sędziowskim wymiarze kary, w: *Księga jubileuszowa profesora Tomasza Kaczmarka*, red. Jacek Giezek, Dagmara Gruszecka, Tomasz Kalisz, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego 2017, s. 279-325 (*Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego*, t. 43). <https://doi.org/10.19195/2084-5065.43.17>

Królikowski Michał, Wiliński Paweł, Izydorczyk Jacek, *Podstawy prawa karnego międzynarodowego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2008.

Krzymski Edmund, System prawa karnego ze stanowiska nauki i trzech kodeksów, obowiązujących w Polsce. Część ogólna, Nakład Krakowskiej Spółki Wydawniczej, drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1921.

Krzymski Edmund, Teorya Kanta ze stanowiska jego ogólnej nauki o rozumie praktycznym, Rozprawy i Sprawozdania z posiedzeń Wydziału Historyczno-Filozoficznego Akademii Umiejętności, t. 16, w drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego pod zarządem Ign. Stelela, nakładem Akademii, Kraków 1883.

Kuhn Thomas S., Struktura rewolucji naukowych, tłum. Helena Ostromęcka, Justyna Nowotniak, Aletheia, Warszawa 2020.

Kunicka-Michalska Barbara, Zarys prawa karnego Hiszpanii, Scholar, Warszawa 2009.

Kurczewski Jacek, Kontrola społeczna, w: Encyklopedia socjologii, t. 2, red. Władysław Kwaśniewicz i in., Oficyna Naukowa, Warszawa 1999.

Kwaśniewski Jerzy, Kara pozbawienia wolności w świadomości społecznej oraz w świetle zasad sprawnego karania, "Archiwum Kryminologii" 2007-2008, t. 29-30, s. 691-701.

Kwieciński Adam, Wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie terapeutycznym, C.H. Beck, Warszawa 2017.

La Dimension historique de la peine 1810-2010. Bicentenaire du code pénal de 1810, red. Yves Jeanclos, Économica, Paris 2013.

La Rochefoucauld-Liancourt François A.F., Des prisons de Philadelphia par un Européen, Paris 1796.

Lahti Raimo, Towards a Principled European Criminal Policy: Some Lessons from the Nordic Countries, w: EU Criminal Law and Policy. Values, Principles and Methods, red. Christopher Harding, Joanna Banach-Gutierrez, Routledge, London-New York 2017, s. 56-69.

Lappi-Seppälä Tapio, American Exceptionalism in Comparative Perspective: Explaining Trends and Variation in the Use of Incarceration, w: American Exceptionalism in Crime and Punishment, red. Kevin R. Reitz, Oxford University Press, Oxford-New York 2018, s. 195-271.  
<https://doi.org/10.1093/oso/9780190203542.003.0006>

Lauterwein Carl Constantin, The Limits of Criminal Law. A Comparative Analysis of Approaches to Legal Theorizing, Ashgate, Surrey-Burlington, VT 2010.

Lazaridis Stefanos A., La rétribution dans la philosophie pénale anglosaxonne d'aujourd'hui, "Archives de philosophie de droit", t. 28: Philosophie pénale, red. Michel Villey, Sirey, Paris 1983, s. 91-107.

Leksykon socjologii religii. Zjawiska - badania - teorie, red. Maria Libiszowska-Żótkowska, Janusz Mariański, Verbinum, Warszawa 2004.

Lelental Stefan, Warunkowe przedterminowe zwolnienie, w: System prawa karnego, t. 6: Kary i środki karne. Poddanie sprawcy próbie, red. Mirosława Melezini, C.H. Beck, Warszawa 2010, s. 1064-1142.

Lernell Leszek, Podstawowe zagadnienia penologii, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1977.

Lernell Leszek, Rozważania o przestępstwie i karze na tle zagadnień współczesności, PWN, Warszawa 1975.

Lesaffer Randall, *European Legal History. A Cultural and Political Perspective*, tłum. Jan Ariens, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge-New York 2012.

Lewis Clive S., *The Humanitarian Theory of Punishment*, w: *Contemporary Punishment: Views, Explanations, and Justifications*, red. Rudolph J. Gerber, Patrick D. McAnany, przedmowa Norval Morris, University of Notre Dame, Notre Dame-London 1972, s. 194-199.

L'Hypothese de la guerre contre le terrorisme. Implications juridiques, red. Julie Alix, Olivier Cahn, Dalloz, Paris 2017.

Lieber Francis, *A Popular Essay on Subjects of Penal Law and on Uninterrupted Solitary Confinement at Labor, as Contradistinguished to Solitary Confinement at Philadelphia Society at Night and Joint Labor by Day in a Letter to John Bacon Esquire, President of the Philadelphia Society for Alleviating the Miseries of Public Prisons*, published by order of the Society, Philadelphia 1838.

Loader Ian, Sparks Richard, *Knowledge Politics and Penal Politics in Europe*, w: *European Penology?*, red. Tom Daems, Dirk van Zyl Smit, Sonja Snacken, Hart Publishing, Oxford 2017.

Lovisi Claire, *La peine de mort dans la Rome Ancienne*, w: *La Dimension Historique de la Peine 1810-2010. Bicentenaire du code pénal de 1810*, red. Yves Jeanclos, Économica, Paris 2013, s. 41-44.

Mabbott John David, *Professor Flew on Punishment*, w: *The Philosophy of Punishment. A Collection of Papers*, red. Harry Burrows Acton, Macmillan, London 1969, s. 115-129.

Mabbott John David, *Punishment*, w: *The Philosophy of Punishment. A Collection of Papers*, red. Harry Burrows Acton, Macmillan, London 1969, s. 39-54.

Mabillon Jean, *Reflexions sur les prisons des ordres religieux*, Caën, Woiner 1845.

Machel Henryk, *Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna*, Arche, Gdańsk 2003.

Makarewicz Juliusz, *Einführung in die Philosophie des Strafrechts auf entwicklungsgeschichtlicher Grundlage*, Ferdinand Enke, Stuttgart 1906.

Makarewicz Juliusz, *Polskie prawo karne. Część ogólna*, Towarzystwo Nauczycieli Szkół Wyższych, Lwów-Warszawa 1919.

Makarewicz Juliusz, *Prawo karne ogólne*, Frommer, Kraków 1914.

Makarewicz Juliusz, *Prawo karne. Wykład porównawczy z uwzględnieniem prawa obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej*, Książnica Polska, Lwów-Warszawa 1924.

Makarewicz Juliusz, *Wstęp do filozofii prawa karnego w oparciu o podstawy historyczno-rozwojowe*, red. Alicja Grześkowiak, tłum. Katarzyna Jakubów, wstęp Genowefa Rejman, KUL, Lublin 2009.

Makowski Wacław, *Podstawy filozofii prawa karnego*, t. 1, Skład Główny E. Wende (z zapomogi Kasy pomocy dla osób pracujących na polu naukowem, im. D-ra I. Mianowskiego), Warszawa 1917.

Malinowski Bronisław, *Zwyczaj i zbrodnia w społeczności dzikich*, w: idem, *Dzieła*, t. 2, tłum. Józef Chałasiński, Andrzej Waligórski, PWN, Warszawa 1984, s. 13-96.

Mangan Michael, *Reprezentatywny, sceniczny, znaczący, publiczny, zbiorowy: spektakl na szafocie widziany inaczej*, w: *Kara w nauce i kulturze*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 210-226.

Martinson Robert, What Works? Questions and Answers about Prison Reform, "The Public Interest" 1974, nr 10, s. 22-54.

Mathiesen Thomas, Prison on Trial, Water Side Press, wyd. 3, Winchester UK 2006 (wyd. 1: 1990).

Matthews Roger, Doing Time. An Introduction to the Sociology of Imprisonment, Palgrave Macmillan, Basingstoke-New York 2009.

Matravers Matt, Is Twenty-first Century Punishment Post-desert?, w: Retributivism Has a Past. Has It a Future?, red. Michael Tonry, Oxford University Press, Oxford-New York 2011, s. 30-45.

<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199798278.003.0002>

Mazoyer Michel, Zeynep Can Koray, O "kodeksie karnym", w: Z dziejów afektu penalnego, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 102-130.

McConville Seán, The Victorian Prison, w: The Oxford History of the Prison. The Practice of Punishment in Western Society, red. Norval Morris, David J. Rothman, Oxford University Press, Oxford-New York 1998, s. 117-150. <https://doi.org/10.1093/oso/9780195118148.003.0005>

McGowen Randall, The Well-Ordered Prison, England 1780-1865, w: The Oxford History of the Prison. The Practice of Punishment in Western Society, red. Norval Morris, David J. Rothman, Oxford University Press, Oxford-New York 1998, s. 71-99.

<https://doi.org/10.1093/oso/9780195118148.003.0003>

McGuire James, Understanding Psychology and Crime. Perspectives on Theory and Action, Open University Press, Berkshire 2004.

Meier Bernd-Dieter, Strafrechtliche Sanktionen, Springer, Berlin-Heidelberg-New York 2001. <https://doi.org/10.1007/978-3-662-10080-6>

Melezini Mirosława, Problemy reformy prawa karnego na tle ustawy z 13 czerwca 2019 r., w: Reforma prawa karnego w latach 2015-2019, red. Anna Muszyńska, Piotr Góralski, Euro Prawo, Warszawa 2020, s. 123-135.

Melezini Mirosława, Środki karne jako instrument polityki kryminalnej, Temida 2, Białystok 2013.

Melezini Mirosława, Tendencje w polityce karnej po reformie prawa karnego z 2015 r., w: Racjonalna sankcja karna w systemie prawa, red. Anna Muszyńska, Piotr Góralski, Euro Prawo, Warszawa 2019, s. 123-125.

Melossi Dario, Controlling Crime, Controlling Society. Thinking about Crime in Europe and America, Polity Press, Cambridge UK 2008.

Melossi Dario, The Processes of Criminalisation of Migrants and the Question of the European Union as a "Land of Immigration", w: European Penology?, red. Tom

Daems, Dirk van Zyl Smit, Sonja Snacken, Hart Publishing, Oxford 2017, s. 125-144.

Melossi Dario, Pavarini Massimo, The Prison and the Factory (40th Anniversary Edition). Origins of the Penitentiary System, Palgrave Macmillan, London 2017. <https://doi.org/10.1057/978-1-137-56590-7>

Miklau Roland, Approximation of Sanctions within the European Union, w: European Penology?, red. Tom Daems, Dirk van Zyl Smit, Sonja Snacken, Hart Publishing, Oxford 2017, s. 113-122.

Mill John Stuart, Utylitaryzm, tłum. Maria Ossowska, O wolności, tłum. Amelia Kurlandzka, słowo wstępne Tadeusz Kotarbiński, PWN, Warszawa 1959.

Mills Charles Wright, Situated Actions and Vocabularies of Motive (1940), w: idem, Power, Politics and People, Oxford University Press, New York 1963. <https://doi.org/10.2307/2084524>

Morgenstern Christine, Remand Detention in Europe: Comparative and Pan-European Aspects as Elements of a Wider European Penology, w: European Penology?, red. Tom Daems, Dirk van Zyl Smit, Sonja Snacken, Hart Publishing, Oxford 2017, s. 193-216.

Morrison Wayne, Criminology, Civilization and The New World Order, Routledge-Cavendish, Oxford-New York 2006.

Mucchielli Laurent, Histoire de la criminologie française, L'Harmattan, Paris 1994.

Naab Erich, Diabelskie kary, tłum. Dariusz Bruncz, przekład przejrzał Jakub Ozimek, w: Z dziejów afektu penalnego, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 211-234.

Namysłowska-Gabrysiak Barbara, Odpowiedzialność karna osób prawnych, C.H. Beck, Warszawa 2002.

Naucke Wolfgang, Philosophie pénale et faute civile, "Archives de philosophie de droit", t. 28: Philosophie pénale, red. Michel Villey, Sirey, Paris 1983, s. 1-15.

Nauki penalne wobec szybkich przemian socjokulturowych: księga jubileuszowa Profesora Mariana Filara, t. 1, red. Andrzej Adamski i in., Adam Marszałek, Toruń 2012.

Nelken David, Comparative Criminal Justice, Making Sense of Difference, Sage, Los Angeles-London 2010. <https://doi.org/10.4135/9781446251546>

Niemcewicz Julian Ursyn, Memoriał o nowym systemie więzień ustanowionym w Stanach Zjednoczonych Ameryki, tłum. Wanda Stankiewicz, Stanisław Walczak, Biblioteczka Przeglądu Więziennictwa, Warszawa 1962.

Niemcewicz Julian Ursyn, O więzieniach publicznych, czyli domach pokuty rzecz krótka, Glüksberg księgarz Królewskiego Uniwersytetu, Warszawa 1818.

Nowicka-Rusek Ewa, Kara w perspektywie antropologii społecznej, w: Kara w nauce i kulturze, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 129-137.

Ornowska Alicja, Transformacje pracy przymusowej jako kary kryminalnej, w: Z dziejów afektu penalnego, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 295-333.

Ostrowski Łukasz, Kara jako rytuał, "Prace Instytutu Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji" 2009, t. 17, s. 7-24.

The Oxford Handbook of Philosophy of Criminal Law, red. John Deigh, David Dolinko, Oxford University Press, Oxford-New York 2011.

Paszukanis Evgienij Bronislavovič, Ogólna teoria prawa a marksizm, tłum. Ludwika Lisiakiewicz, PWN, Warszawa 1985.

Penal Exceptionalism? Nordic Prison Policy and Practice, red. Thomas Ugelvik, Jane Dullum, Routledge, London-New York 2012.

- Penalny populizm. Perspektywa polityczna i społeczna, red. Janina Czapska, Michalina Szafrńska, Daria Wójcik, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2016.
- Perrot Michelle, *Les ombres de l'histoire. Crime et chatiment au XIXe siècle*, Flammarion, Paris 2001.
- Petit Jacques-Guy, *Ces peines obscures. La prison pénale en France 1780-1875*, Fayard, Poitiers 1990.
- Petrażycki Leon, *O nauce, prawie i moralności. Pisma wybrane*, wybór Jerzy Licki, Andrzej Kojder, opracowanie Andrzej Kojder, PWN, Warszawa 1985.
- Pilch Tadeusz, *Kara w wychowaniu*, w: *Kara w nauce i kulturze*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 89-97.
- Pławski Stanisław, *Prawo penitencjarne*, PWN, Warszawa 1968.
- Polityczność przestępstwa. Prawo karne jako instrument marketingu politycznego, red. Piotr Zieliński, Kancelaria Sejmu. Biuro Analiz Sejmowych, Warszawa 2011.
- Polski system penitencjarny. Ujęcie integralno-kulturowe, red. Paweł Szczepaniak, Centralny Zarząd Służby Więziennej Ministerstwa Sprawiedliwości, Warszawa 2013.
- Posner Richard, *An Economic Theory of Criminal Law*, "Columbia Law Review" 1985, nr 1193, s. 1193-1231. <https://doi.org/10.2307/1122392>
- Potocki Ksawery (Xawery), *Uwagi do projektu ogólnego i szczególnego polepszenia stanu i administracji więzień w Królestwie Polskim*, sporządzony przez Deputację do tego wyznaczoną, Warszawa, 6 marca 1819 r. (nie zaznaczono wydawcy).
- Pradel Jean, *Droit pénal comparé*, wyd. 3, Dalloz, Paris 2008.
- Pratt John, *Punishment and Civilization. Penal Tolerance and Intolerance in Modern Society*, Sage, London 2002. <https://doi.org/10.4135/9781446216354>
- Prawo i ład społeczny. Integralnokulturowa analiza zagadnienia racjonalności. Artykuły i szkice, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2011.
- Previous Convictions at Sentencing. Theoretical and Applied Perspectives, red. Julian Roberts, Andreas von Hirsch, Hart Publishing, Oxford-Portland, OR 2010.
- Pytko Lesław, *Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne*, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa 2000.
- Quinton Anthony M., *On Punishment*, w: *Philosophy of Punishment. A Collection of Papers*, red. Harry Burrows Acton, Macmillan, London 1969, s. 55-64.
- Rabinowicz Leon, *Podstawy nauki o więziennictwie*, Gebethner i Wolff, Warszawa 1933.
- Rachels James, *Punishment and Desert*, w: *Ethics in Practice. An Anthology*, red. Hugh LaFollette, Blackwell Publishing, Malden-Oxford-Melbourne-Berlin 2003, s. 463-465.
- Radbruch Gustav, *Filozofia prawa*, tłum. Ewa Nowak, przedmowa do wydania polskiego Jerzy Zajadło, przedmowa Ralf Dreier, Stanley L. Paulson, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
- Rambotsham David, *The Shoking State of Britain Prisons and the Need for Visionary Change*, The Free Press, London 2003.

Raś Danuta, O poprawie winowajców w więzieniach i zakładach dla nieletnich, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2007.

Rawls John, Two Concepts of Rules (wyd. 1: 1955), w: The Philosophy of Punishment. A Collection of Papers, red. Harry Burrows Acton, Macmillan, London 1969, s. 105-114.

Reitz Kevin R., American Exceptionalism in Crime and Punishment: Broadly Defined, w: American Exceptionalism in Crime and Punishment, red. Kevin R. Reitz, Oxford University Press, Oxford-New York 2018, s. 1-49. <https://doi.org/10.1093/oso/9780190203542.003.0001>

Rejman Genowefa, Wprowadzenie, w: Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, red. Genowefa Rejman i in., C.H. Beck, Warszawa 1999.

Retributivism Has a Past. Has It a Future?, red. Michael Tonry, Oxford University Press, Oxford-New York 2011.

Richards Stephen C., The Marion Experiment: Long Term Solitary Confinement and the Supermax Movement, wstęp Greg Newbold, Souther Illinois Press, Carbondale 2015.

Robinson Paul H., Distributive Principles of Criminal Law. Who Should Be Punished How Much?, Oxford University Press, New York 2010.

Robinson Steve, Prisons de Haute Sécurité. Dans l'enfer de l'Univers carcéral, Les éditions Pages Ouvertes, Paris 2014.

Rogacka-Rzewnicka Maria, Kulturowe i cywilizacyjne przeobrażenia procesu karnego. Perspektywa historyczna i współczesna, w: Kulturowe uwarunkowania polityki kryminalnej, red. Marian Filar, Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 234-296.

Ross Jeffrey Ian, Richards Stephen C., What is the New School of Convict Criminology, w: Convict Criminology, red. eidem, Wandsworth, Belmont 2003, s. 1-14.

Rothman David J., Perfecting the Prison: United States, 1789-1865, w: The Oxford History of the Prison. The Practice of Punishment in Western Society, red. Norval Morris, David J. Rothman, Oxford University Press, Oxford-New York 1998, s. 100-116.  
<https://doi.org/10.1093/oso/9780195118148.003.0004>

Ruggiero Vincenzo, Penal Abolitionism, Oxford University Press, Oxford-New York 2010.

Rusche Georg, Kirchheimer Otto, Punishment and Social Structure, przedmowa Thorsten Sellin, Russel and Russell, New York 1968.

Saleilles Raymond, L'individualisation de la peine. De Saleilles à aujourd'hui. Réédition de la troisième édition de l'ouvrage de Raymond Saleilles suivie de l'individualisation de la peine: cent ans après Saleilles, red. Reynald Ottenhof, Erès, Ramonville Saint-Agne 2001.

Salmonowicz Stanisław, Prawo karne oświeconego absolutyzmu. Z dziejów kodyfikacji karnych przełomu XVIII i XIX wieku, TNT-PWN, Toruń-Poznań 1966.

Schafer Stephen, The Political Criminal. The Problem of Morality and Crime, The Free Press, New York 1974.

Schmidt Dariusz, Koncepcja niemieckiej pedagogiki prawa w ujęciu Sigrun von Hasseln, w: Prawo i ład społeczny. Integralnokulturowa analiza zagadnienia racjonalności. Artykuły i szkice, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2011, s. 434-470.

Schmidt Dariusz, Środek zabezpieczający stosowany wobec szczególnie groźnych sprawców czynów zabronionych w Niemczech, "Przegląd Więziennictwa Polskiego" 2014, nr 83, s. 61-96.

Schünemann Bernd, Can Punishment Be Just, w: Liberal Criminal Theory. Essays for Andreas von Hirsch, red. Andrew P. Simester, Antje du Bois-Pedain, Ulfrid Neumann, Hart Publishing, Oxford-Portland, OR 2016, s. 269-282.

Scott David, Penology, Sage, London-Los Angeles 2008. <https://doi.org/10.4135/9781446216590>

Sen Prosanto Kumar, Penology. Old and New. Tagore Law Lectures, Longmans-Green and Co., Ltd, London i in. 1943.

Sentencing and Sanctions in Western Countries, red. Michael Tonry, Richard S. Frase, Oxford University Press, Oxford 2001.

Sim Joe, Punishment and Prisons. Power and the Carceral State, Sage, Los Angeles-London 2009. <https://doi.org/10.4135/9781446269237>

Simester Andrew P., Hirsch Andreas von, Crimes, Harms and Wrongs. On the Principles of Criminalization, Hart Publishing, Oxford-Portland, OR 2011.

Simon Jonathan, Governing through Crime. How the War on Crime Transformed American Democracy and Created a Culture of Fear, Oxford University Press, New York-Oxford 2007. <https://doi.org/10.1093/oso/9780195181081.001.0001>

Simon Jonathan, Mass Incarceration: From Social Policy to Social Problem, w: The Oxford Handbook of Sentencing and Corrections, red. Joan Petersilia, Kevin R. Reitz, Oxford University Press, Oxford-New York 2011, s. 23-52.

Simon Jonathan, Preface (2017): Melossi and Pavarini's The Prison and the Factory, w: Dario Melossi, Massimo Pavarini, The Prison and the Factory (40th Anniversary Edition). Origins of the Penitentiary System, Palgrave Macmillan, London 2017, s. IX-XIII.

Skarbek Fryderyk, Considérations générales sur le meilleur régime de prisons, par Le compte Frédéric Skarbek conseiller d'Etat et chambellan de S.M. Empereur de Russie, suivies d'un plan de maison pénitentiaire de Mr Henri Marconi architecte du gouvernement, dans le Royaume de Pologne, imprimerie de la Banque de Pologne, Varsovie 1842.

Skarbek Fryderyk, Législation pénale dans ses rapports avec le système pénitentiaire, Decq, Bruxelles 1848.

Skarbek Fryderyk, Zdanie sprawy z podróży po niektórych krajach Europy z polecenia rządu odbytej, w zamiarze zwiedzenia zakładów dla ubogich i więzień, Drukarnia Gałęzowskiego, Warszawa 1830.

Smith Philip, Punishment and Culture, The University of Chicago Press, Chicago-London 2008.

Snacken Sonja, van Zyl Smit Dirk, Distinctive Features of European Penology and Penal Policy Making, w: European Penology?, red. Tom Daems, Dirk van Zyl Smit, Sonja Snacken, Hart Publishing, Oxford 2017, s. 3-26.

South Nigel, Penology, hasło w: The New Fountain Dictionary of Modern Thought, red. Alan Bullock, Stephen Trombly, wyd. 3, Harper Collins, London 2000.

Sójka-Zielińska Katarzyna, Drogi i bezdroża prawa, Ossolineum, Wrocław-Kraków-Warszawa 2000.

Sójka-Zielińska Katarzyna, Historia prawa, PWN, Warszawa 1986.

Sparks Richard, Penology, w: The Sage Dictionary of Criminology, Sage, London-Thousand Oaks-New Delhi 2005, s. 206-207.

Spierenburg Pieter, The Body and the State. Early Modern Europe, w: The Oxford History of the Prison. The Practice of Punishment in Western Society, red. Norval Morris, David J. Rothman, Oxford University Press, Oxford-New York 1998, s. 44-70.

<https://doi.org/10.1093/oso/9780195118148.003.0002>

Spierenburg Pieter, The Spectacle of Suffering. Executions and the Evolution of Repression, from the Preindustrial Metropolis to the European Experience, Cambridge University Press, Cambridge 1984.

Stańdo-Kawecka Barbara, Polityka karna i penitencjarna między punitywizmem i menedżeryzmem, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.

Steen Sara, Lacock Traci, McKinsey Shelby, Unsetting the Discours of Punishment? Competing Narratives of Reentry and the Possibility of Change, "Punishment and Society. The International Journal of Penology" 2012, vol. 14(1), s. 29-50. <https://doi.org/10.1177/1462474511424681>

Sullivan Denis, Tifft Larry, Handbook of Restorative Justice, Routledge, New York-London 2008. <https://doi.org/10.4324/9780203346822>

Sykes Graham, The Society of Captives, Princeton University Press, Princeton 1958.

System prawa karnego, t. 2: Źródła prawa karnego, red. Janusz Bojarski, C.H. Beck, Warszawa 2011.

Szczepaniec Maria, Wybór optymalnej kary w świetle sądowych dyrektyw wymiaru kary, "Prokuratura i Prawo" 2014, nr 3, s. 32-33.

Szerer Mieczysław, Kara. Szkic socjologiczny, druk W.L. Anczyca i Sp. Skład Główny w księgarni G. Gebethnera i Spółki, Kraków 1910.

Szpak Agnieszka, Status prawny zatrzymanych w Guantanamo Bay, TNOiK "Dom Organizatora", Toruń 2007.

Sztuka Mariusz, Anachronizm i aktualność. Idea resocjalizacji w sporze o nowoczesność, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013.

Szymanowski Teodor, Recydywa w Polsce. Zagadnienia prawa karnego, kryminologii i polityki kryminalnej, Wolters Kluwer, Warszawa 2010.

Szyszkowska Maria, Europejska filozofia prawa, C.H. Beck, PWN, Warszawa 1993.

Śliwowski Jerzy, Kodeks karzący Królestwa Polskiego (1818 r.). Historia jego powstania i próba krytycznej analizy, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1958.

Śliwowski Jerzy, Prawo i polityka penitencjarna, PWN, Warszawa 1982.

Tallack William, Penological and Preventive Principles with Special Reference to Europe and America and to Crime, Pauperism, and their Prevention; Prisons and their Substitutes; Habitual Offenders; Conditional Liberation; Sentences; Capital Punishment; Intemperance; Prostitution; Neglected Youth; Education; Police, wyd. 2 rozszerz., Wertheimer, Lea and Co., London 1896.

Tęcza-Paciorek Anna, Zasada domniemania niewinności w polskim procesie karnym, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.

Tonry Michael, Punishment and Politics. Evidence and Emulation in the Making of English Crime Policy, Willan Publishing, Cullompton 2004.

Tonry Michael, Punishment, Policies and Patterns in Western Countries, w: Sentencing and Sanctions in Western Countries, red. Michael Tonry, Richard S. Frase, Oxford University Press, Oxford 2001, s. 3-28. <https://doi.org/10.1093/oso/9780195130539.003.0001>

Tunick Mark, Punishment. Theory and Practice, California University Press, Berkeley-Los Angeles-Oxford 1992. <https://doi.org/10.1525/9780520912311>

Utrat-Milecki Jarosław, Ambiwaleńcja więzienia jako formy kary nowożytniej, w: Z dziejów afektu penalnego, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 260-294.

Utrat-Milecki Jarosław, Doktrynalne i normatywne źródła kryzysu więziennictwa, w: Reformy prawa karnego. W stronę spójności i skuteczności, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2013, s. 37-103.

Utrat-Milecki Jarosław, The Effects of the Civilising Process on Penal Developments in the European Union, w: EU Criminal Law and Policy. Values, Principles and Methods, red. Christopher Harding, Joanna Banach-Gutierrez, Routledge, London-New York 2017, s. 11-36.

Utrat-Milecki Jarosław, Etos praw człowieka, w: O etyce służb społecznych, red. Wanda Kaczyńska, IPSiR UW, Warszawa 2010 (wyd. 1: 1998), s. 351-368.

Utrat-Milecki Jarosław, Instytucja warunkowego zawieszenia kary z perspektywy typologii kar. Szkic penologiczny na temat wybranych kwestii reformy prawa karnego, w: Warunkowe zawieszenie wykonania kary w założeniach nowej polityki karnej, red. Andrzej Adamski i in., Wolters Kluwer, Warszawa 2016, s. 67-130.

Utrat-Milecki Jarosław, Istota penologicznego opisu kary kryminalnej, w: Istota i zasady procesu karnego 25 lat później, red. Maria Rogacka-Rzewnicka, Hanna Gajewska-Kraczkowska, Wolters Kluwer, Warszawa 2020, s. 469-488.

Utrat-Milecki Jarosław, Jeremy Bentham. Najbardziej wpływowa koncepcja penologiczna czasów nowożytnych, w: idem, Podstawy penologii. Teoria kary, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006, s. 167-204. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323528104>

Utrat-Milecki Jarosław, Kara jako narzędzie polityki państwa, w: Z dziejów afektu penalnego, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 354-413.

Utrat-Milecki Jarosław, Kara, hasło w: Leksykon socjologii religii. Zjawiska - badania - teorie, red. Maria Libiszowska-Żółtkowska, Janusz Mariański, Verbinum, Warszawa 2004, s. 175-176.

Utrat-Milecki Jarosław, Kara. Teoria i kultura penalna: perspektywa integralnokulturowa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323547884>

Utrat-Milecki Jarosław, Kontekst kulturowy koncepcji penologicznych, w: System penitencjarny i postpenitencjarny w Polsce, red. Teodor Bulenda, Ryszard Musidłowski, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2003, s. 36-76.

Utrat-Milecki Jarosław, Kryminalizacja polityki państwa. Zarys krytycznej analizy podstaw teoretycznych kryminalizacji polityki państwowej, w: Nauki penalne wobec szybkich przemian

socjokulturowych: księga jubileuszowa Profesora Mariana Filara, t. 2, red. Andrzej Adamski i in., Adam Marszałek, Toruń 2012, s. 406-431.

Utrat-Milecki Jarosław, Penologia a zagadnienie kryminalizacji, w: Prawo karne jutra - między pragmatyzmem a dogmatyzmem, red. Wojciech Zalewski, C.H. Beck, Warszawa 2018, s. 67-91.

Utrat-Milecki Jarosław, Penologia integralnokulturowa: zarys problematyki, w: Kara w nauce i kulturze, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 229-266.

Utrat-Milecki Jarosław, Penologia jako podstawa polityki kryminalnej. Wybrane teoretyczne kwestie prawne związane z pracą kuratora sądowego, "Gdańskie Studia Prawnicze" 2020, nr 3(47), s. 26-42.  
<https://doi.org/10.26881/gsp.2020.3.02>

Utrat-Milecki Jarosław, Penologia, hasło w: Socjologia prawa. Główne problemy i postacie, red. Andrzej Kojder, Zbigniew Cywiński, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, s. 282-285. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323514657.pp.282-284>

Utrat-Milecki Jarosław, Penologiczna analiza pojęcia humanitarnego karania i jej implikacje dla etosów zawodowych, w: O etyce służb społecznych, red. Wanda Kaczyńska, IPSiR UW, Warszawa 2010, s. 278-286 (dodruk 2014).

Utrat-Milecki Jarosław, Penologiczne pojęcie punitaryzmu populistycznego, "Prace IPSiR" 2008, t. 13, s. 81-90.

Utrat-Milecki Jarosław, Penologiczny komentarz do "szklaneczki rumu" Claude'a Lévi-Straussa, w: Antropolog i jego magia. Współczesne inspiracje twórczością Claude'a Lévi-Straussa, red. Ewa Nowicka, Małgorzata Głowacka-Grajper, Nomos, Kraków 2013, s. 207-231.

Utrat-Milecki Jarosław, Podstawy penologii. Teoria kary, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323528104>

Utrat-Milecki Jarosław, Polityczność przestępstwa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007 (wyd. 1: 1997).

Utrat-Milecki Jarosław, Procesualność instytucji kary kryminalnej. Uwagi penologiczne na temat relacji między interpretacją sankcji karnej w prawie karnym materialnym a prawem karnym wykonawczym i o jej znaczeniu dla polityki karnej. Wybrane zagadnienia, w: Współczesne przekształcenia sankcji karnych - zagadnienia teorii, wykładni i praktyki stosowania, red. Piotr Góralski, Anna Muszyńska, Euro Prawo, Warszawa 2018, s. 23-62.

Utrat-Milecki Jarosław, Przedmiot, miejsce i rola penologii jako dyscypliny pokrewnej nauce prawa karnego, w: Gaudium in litteris est, red. Lech Gardocki, Michał Królikowski, Liber, Warszawa 2005, s. 483-506.

Utrat-Milecki Jarosław, Przymus prawny, hasło w: Socjologia prawa. Główne problemy i postacie, red. Andrzej Kojder, Zbigniew Cywiński, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, s. 391-394. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323514657.pp.391-393>

Utrat-Milecki Jarosław, Resocjalizacja, hasło w: Socjologia prawa. Główne problemy i postacie, red. Andrzej Kojder, Zbigniew Cywiński, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, s. 400-403. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323514657.pp.400-402>

Utrat-Milecki Jarosław, Teoria kary, w: Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, t. 2, red. Tadeusz Pilch, Żak, Warszawa 2003, s. 535-550.

Utrat-Milecki Jarosław, Tortury, hasło w: Socjologia prawa. Główne problemy i postacie, red. Andrzej Kojder, Zbigniew Cywiński, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, s. 479-481.  
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323514657.pp.479-481>

Utrat-Milecki Jarosław, Uwagi penologiczne o teoriach deskryptywnych kary kryminalnej w kontekście dyskusji o standardach polityki karnej, w: Prawo karne na rozdrożu: współczesne tendencje i kierunki zmian, red. Piotr Góralski, Euro Prawo, Warszawa 2021, s. 535-567.

Utrat-Milecki Jarosław, Więziennictwo w Polsce w latach 1944-1956, IPSiR UW, Warszawa 1996.

Utrat-Milecki Jarosław, Wprowadzenie. Kara i polityka kryminalna jako elementy osobliwego świata społecznego, w: Z dziejów afektu penalnego, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 11-38.

Utrat-Milecki Jarosław, Z dziejów pojęcia kary kryminalnej, w: Z dziejów afektu penalnego, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014, s. 66-101.

Utrat-Milecki Jarosław, Zasady sądowego wymiaru kary wobec przestępców niebezpiecznych, w: Długoterminowe kary pozbawienia wolności w teorii i w praktyce, red. Wojciech Zalewski, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2015, s. 149-181.

Utrat-Milecki Jarosław, Zreformowana kara dożywocia. Szkic penologiczny z uwagami de lege ferenda, w: Wina i kara. Księga pamięci Profesor Genowefy Rejman, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2012 ("Studia Iuridica", t. 55), s. 215-248.

Utrat-Milecki Jarosław, Królikowska Jadwiga, Badania integralnokulturowe, w: Europejski Ośrodek Studiów Penologicznych. Uniwersytet Warszawski. Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji. Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji. Zakład Prawnych i Społecznych Badań Integralnokulturowych, red. Jarosław Utrat-Milecki, Jadwiga Królikowska, IPSiR UW, Warszawa 2010, s. 29-55.

Vimont Jean-Claude, La prison. À l'ombre des hauts murs, Gallimard, Paris 2004.

Vimont Jean-Claude, La prison politique en France. Genèse d'un mode d'incarcération spécifique XVIIIe-XX siècle, Anthropos, Paris 1993.

Wacquant Loïc, Punir les pauvres. Le nouveau gouvernement de l'insécurité sociale, Agone, Marseille 2004.

Wacquant Loïc, Punishing the Poor. The Neoliberal Government of Social Insecurity, Duke University Press, Durham-London 2009. <https://doi.org/10.1215/9780822392255>

Walczak Stanisław, Prawo penitencjarne. Zarys systemu, PWN, Warszawa 1972.

Walczak Stanisław, Postępowanie ze skazanymi w polskim systemie penitencjarnym, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1992.

Warylewski Jarosław, Kara: podstawy filozoficzne i historyczne, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2007.

Warylewski Jarosław, Kierunki i szkoły w nauce prawa karnego, w: System prawa karnego, t. 1: Zagadnienia ogólne, red. Andrzej Marek, C.H. Beck, Warszawa 2010, s. 49-98.

Wąsik Józef, Kara dożywotniego więzienia w Polsce, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1963.

Weber Max, Gospodarka i społeczeństwo. Zarys socjologii rozumiejącej, tłum i wstęp Dorota Lachowska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.

Webster Cheryl Marie, Doob Anthony N., Searching for Sasquatch. Deterrence of Crime through Sentence Severity, w: The Oxford Handbook of Sentencing and Corrections, red. Joan Petersilia, Kevin R. Reitz, Oxford University Press, Oxford-New York 2011, s. 173-195.

<https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199730148.013.0007>

Weigend Thomas, "Neoklassizismus" - ein Transatlantisches Missverständnis, "Zeitschrift für gesamte Strafrechtswissenschaft" 1982, t. 94, s. 389-402.

Weisberg Robert, The Sentencing Commission Model, 1970s to Present, w: The Oxford Handbook of Sentencing and Corrections, red. Joan Petersilia, Kevin R. Reitz, Oxford University Press, Oxford-New York 2011, s. 299-316.

<https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199730148.013.0012>

Whitman James Q., Harsch Justice. Criminal Punishment and the Widening Divide between America and Europe, Oxford University Press, Oxford 2003.

Wilson James Q., Thinking about Crime, Basic Books, New York 1975.

Wilson James Q., Petersilia Joan, Introduction, w: Crime and Public Policy, red. James Q. Wilson, Joan Petersilia, Oxford University Press, Oxford-New York 2011.

Woleński Jan, Wstęp. Harta pojęcie prawa, w: Herbert L.A. Hart, Pojęcie prawa, tłum., wstęp, przypisy Jan Woleński, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998, s. IX-XXIV.

Wood Chris, The End of Punishment. Christian Perspectives on the Crisis in Criminal Justice, przedmowa Duncan B. Forrester, wprowadzenie David Garland, Saint Andrew Press, Edinburgh 1991.

Wróbel Włodzimierz, Zmiana normatywna i zasady intertemporalne w prawie karnym, Zakamycze, Kraków 2003.

Wróbel Włodzimierz, Zoll Andrzej, Polskie prawo karne. Część ogólna, Znak, Kraków 2010.

Wróblewski Bronisław, Cele przy wymierzaniu kary, w: Bronisław Wróblewski, Witold Świda, Sędziowski wymiar kary w Rzeczypospolitej Polskiej. Ankieta, Skład Główny Księgarnia Józefa Zawadzkiego, Wilno 1939, s. 36-224.

Wróblewski Bronisław, Penologia. Socjologia kar, t. 1-2, Księgarnia Rutskiego, Wilno 1926.

Wróblewski Bronisław, Ustawowy a sędziowski wymiar kary (referat sprawozdawczy), III Zjazd Prawników Polskich - Katowice - Kraków, 5-8 listopada 1936 r.), Sekcja Prawa Karnego, Warszawa 1936.

Wróblewski Bronisław, Wstęp do polityki kryminalnej, wydane częściowo z zasiłku b. Departamentu Oświaty w Wilnie, Skład Główny Księgarnia Stowarzyszenia Nauczycieli Polskich, Wilno 1922.

Wróblewski Bronisław, Świda Witold, Sędziowski wymiar kary w Rzeczypospolitej Polskiej. Ankieta, Skład Główny Księgarnia Józefa Zawadzkiego, Wilno 1939.

Z dziejów afektu penalnego, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2014.

Zajadło Jerzy, *Formuła Radbrucha. Filozofia prawa na granicy pozytywizmu prawniczego i prawa natury*, Arche, Gdańsk 2001.

Zalewski Wojciech, O pojęciu polityki kryminalnej, w: *Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga Jubileuszowa Jana Skupińskiego*, red. Jolanta Jakubowska-Hara i in., Wolters Kluwer, Warszawa 2013, s. 1141-1157.

Zalewski Wojciech, *Przestępca "niepoprawny" - jako problem polityki kryminalnej*, Arche, Gdańsk 2010.

Zalewski Wojciech, *Sprawiedliwość naprawcza. Początek ewolucji polskiego prawa karnego?*, Arche, Gdańsk 2006.

Zamecka Joanna, Środki prawnokarne w przeciwdziałaniu problemom narkotykowym, w: *Prawo i ład społeczny. Integralnokulturowa analiza zagadnienia racjonalności. Artykuły i szkice*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2011, s. 346-389.

Zaremska Hanna, *Banici w średniowiecznej Europie*, Semper, Warszawa 1993.

Zawiejski Piotr, Idea sprawiedliwości naprawczej, w: *Idea sprawiedliwości naprawczej a zasady kontynentalnego prawa karnego*, red. Teresa Dukiet-Nagórska, Poltext-Uniwersytet Śląski, Warszawa-Katowice 2016, s. 11-24.

Zedner Lucia, *Reparation and Retribution: Are They Reconcilable?*, w: *Principled Sentencing. Readings on Theory and Policy*, red. Andreas von Hirsch, Andrew Ashworth, Hart Publishing, wyd. 2, Oxford 2004, s. 336-347.

Ziółkowski Marcin, Anzelm z Canterbury, hasło z bibliografią, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 1, red. Feliks Gryglewicz, TN KUL, Lublin 1989, s. 734-735.

Zoll Andrzej, Komisja Kodyfikacyjna Prawa Karnego wobec problemów związanych z represją karnoprawną, w: *Reformy prawa karnego. W stronę spójności i skuteczności*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Oficyna Naukowa, Warszawa 2013, s. 26-36.

Zoll Andrzej, Konstytucyjne aspekty prawa karnego, w: *System prawa karnego*, t. 2: *Źródła prawa karnego*, red. Janusz Bojarski, C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 219-266.

Zoll Andrzej, Polityka karna w kontekście obowiązku poszanowania godności osoby karanej, w: *Kara w nauce i kulturze*, red. Jarosław Utrat-Milecki, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 46-54